

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2003/16 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2005/23

Karar Günü:1.12.2005

R.G. Tarih-Sayı:28.01.2006-26063

I - MALİ DENETİMİN KONUSU

Sağduyu Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A.Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımlarıyla 1.12.2005 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

Sağduyu Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda 'Dosyadaki eksiklikler giderildiğinden işin esasının incelenmesine; oybirliğiyle' karar verilmiştir.

III - ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2002 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Parti'nin Genel Merkezi'nin 2002 yılı gelirlerinin 100.000.000.-TL, giderlerinin 30.680.000.-TL ve 2003 yılına nakit devrinin 69.320.000.-TL, gelir ile gider ve nakit devir rakamlarının toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A - Gelirlerin İncelenmesi

Parti Genel Merkezi'nin gelirleri 100.000.000.-TL olarak gösterilmiştir. Bunun tamamı bağış gelirleridir.

Parti defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'nın 61-69. maddelerine uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B - Giderlerin İncelenmesi

Parti Genel Merkezi'nin giderleri 30.680.000.-TL olarak gösterilmiştir. Bunun tamamı Resmi Defter alım giderleridir.

Parti Genel Merkezi'nce 69.320.000.-TL nakit mevcudu olarak 2003 yılına devredilmiştir.

Genel Merkez'in defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C - Parti Malları

Parti'nin kesinhesabı ve ekleri üzerinde yapılan incelemede, 2002 yılında taşınmaz ve değeri yüz milyon lirayı (yüz Yeni Türk Lirasını) aşan herhangi bir taşınır mal, menkul kıymet ve her türlü hak ediniminin bulunmadığı anlaşılmıştır.

IV - SONUÇ

Sağduyu Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

Parti'nin kesinhesabında gösterilen 100.000.000.- lira geliri ile 30.680.000.- lira giderinin ve 69.320.000.- lira nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA 1.12.2005 gününde karar verildi.

Başkan
Tülay TUĞCU

Başkanvekili
Haşım KILIÇ

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

DEĞİŞİK ve EK GEREKÇE

1 - Sağduyu Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sırasında, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 74. maddesinin ikinci fıkrası gereğince verilmesi gereken bilgi ve belgeleri göndermesi için, Anayasa Mahkemesi'nce adı geçen Parti'ye 22.10.2003 tarihinde bildirimde bulunulduğu, bu lazıme yerine getirmediği gerekçesiyle de Anayasa Mahkemesi'nin 20.7.2005 tarih ve E.2005/1 (SP-İhtar), K.2005/2 sayılı kararıyla, kararın tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde bu aykırılığı gidermesi için, 2820 sayılı Kanun'un 104. maddesi gereğince Parti'ye ihtarda bulunulduğu, Parti Genel Başkanı'nın 15.11.2005 tarihli yazı ekinde istenen bilgi ve belgeleri sunduğu, ayrıca yazı içeriğinde, söz konusu 2002 yılı kesinhesabıyla ilgili Anayasa Mahkemesi'nce istenen bilgi ve belgelerin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı aracılığıyla Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na 15.12.2003 tarih ve 3279 evrak kayıt numarasıyla teslim edildiğinin, dolayısıyla karar gereğinin yerine getirildiğinin, buna karşın Parti'ye Anayasa Mahkemesi'nce ihtar cezası verildiğinin belirtildiği anlaşılmaktadır.

2 - Söz konusu yazı içeriğinden, Parti'nin kendisine düşen vecibeye yerine getirmesine karşın, Anayasa Mahkemesi'nce Parti'ye ihtar verildiği değerlendirilmesinde bulunduğu görülmektedir. 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 74. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, karara bağlanarak birleştirilmiş bulunan kesinhesap ile Parti merkez ve bağlı ilçeleride kapsayan iller teşkilatının kesinhesaplarının onaylı birer örneğinin, ilgili siyasî partinin genel başkanları tarafından, Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi'ne ve bilgi içinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na verilmesi zorunlu bulunmaktadır. İnceleme konusu dosyada, Anayasa Mahkemesi'nin 22.10.2003 tarihli yazısı ile Parti'ye ilgili noksanları ikmal etmesi için 30 gün süre verilmesinden sonra, 15.11.2005 tarihine kadar istenen bilgi ve belgelerin Sağduyu Partisi tarafından Anayasa Mahkemesi'ne verilmediği hususu tartışmasızdır. Parti, 22.10.2003 tarihli bildirim kararından sonra, 15.12.2003 tarihinde istenen tüm bilgi ve belgelerin Anayasa Mahkemesi'ne iletilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na verildiğini belirtmektedir. Dosyada bu iddiayı teyit eder mahiyette Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın bir kabul beyanı yer almamaktadır. Bununla beraber, söz konusu iddianın doğruluğu kabul edilse dahi, 2820 sayılı Kanun'un 74/2. maddesinin açıklığı karşısında bir başka makamı aracı kılmak suretiyle Anayasa Mahkemesi'ne bilgi ve belge sunma gibi bir yöntemle hukukilik atfedebilmeye de imkan olamayacağı kuşkusuzdur. Dolayısıyla de bu makamın söz konusu bilgi ve belgeleri Anayasa Mahkemesi'ne zamanında göndermemiş olmasının hukuki sonuçlarından Parti'nin lehine bir yorum çıkartılabilmesi mümkün değildir. Parti, Anayasa Mahkemesi'nin 22.10.2003 tarihli kararından sonra, iki nüsha hazırlayacağı bilgi ve belgelerden bir suretini doğrudan Anayasa Mahkemesi'ne göndermeli, bir suretini de bilgi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na vermeliydi.

3 - Saptanan bu hukuki tespite bağlı olarak, doğrudan Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmeyen bilgi ve belgelerden Yasa'nın açık düzenlemesine aykırı biçimde, Parti'nin aracı kıldığı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın sorumlu tutulabilmesi mümkün bulunmadığından; Anayasa Mahkemesi'nin 20.7.2005 tarihli ihtar kararının geri alınmasını gerektirir bir hukuki nedenin mevcut olmadığı görülmektedir. Belirtilen bu açıklama çerçevesinde, söz konusu gerekçenin Sağduyu Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna dair Anayasa Mahkemesi'nin bu kararında yer alması gerektiğini değerlendiriyorum.

Üye
Serdar
ÖZGÜLDÜR